

NVWA algemeen

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Contactpersoon

T 088 223 22 33
F 088 223 33 34

Datum

13 maart 2025

Titel Richtlijnen voor het opstellen van zelfcontroleprogramma's in de
 dierlijke sector

Richtlijnen voor het opstellen van zelfcontroleprogramma's in de dierlijke sector

Richtlijnen voor zelfcontroleprogramma's in de dierlijke sector met betrekking tot het controleren van verboden stoffen en residugehalten boven de toegestane maximale gehalten. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) houdt toezicht op de verplichting tot zelfcontrole.

Inleiding

Artikel 3.7 van de Regeling houders van dieren verplicht, alle betrokken partners in de veehouderijsectoren om zelf kwaliteitscontroles uit te voeren. Dit geldt voor alle landbouwhuisdieren.

Zelfcontroles

Aan de hand van deze zelfcontroles moet kunnen worden vastgesteld dat de landbouwhuisdieren of producten daarvan:

- 1 Geen residugehalten boven de toegestane maxima bevatten;
- 2 Geen sporen van verboden stoffen of producten bevatten.

De regeling schrijft niet exact voor hoe en op welke individuele stoffen de zelfcontroles uitgevoerd moeten worden.

RoI NVWA

De NVWA houdt toezicht op de verplichting tot zelfcontrole in de desbetreffende sectoren. Gecontroleerd wordt of zelfcontroleprogramma's voldoen aan nationale wetgeving en Europese wetgeving.

Uitgangspunten zelfcontrole programma's

De NVWA gaat niet over de vorm en de inhoud van de zelfcontroleprogramma's, maar beoordeelt wel of houders en producenten aan de wettelijke verplichting voldoen. Dat doet de NVWA op basis van de volgende uitgangspunten voor zelfcontroles:

- Deze moeten gericht zijn op het aantonen van verboden stoffen en/of diergeneesmiddelen.

- De monsternames dienen onaangekondigd plaats te vinden en door een onafhankelijke instantie gedaan te worden. Een vorm van vaststellen van onafhankelijkheid is accreditatie.
- De monsters moeten geanalyseerd worden door onafhankelijke en geaccrediteerde laboratoria.
- Voor de inhoud van de programma's zijn onder andere de volgende aspecten van belang:
 - Relevantie:
Is het programma relevant voor de betreffende diersoort en de betreffende dierhouderij qua keuze in te toetsen stoffen c.q. stofgroepen?
 - Juistheid van de gekozen matrices en gekozen stoffen:
Zijn de matrices en stoffen juist gekozen, gelet op mogelijke toediening van verboden stoffen dan wel toedienen van diergeneesmiddelen zodanig dat MRL 's overschreden worden? Bijv. wordt niet alleen het voer bemonsterd, als ook parenterale toediening (per injectie) tot de mogelijkheden behoort? In dat laatste geval is urine een meer geschikte matrix.
 - Risico's:
Houdt het programma rekening met risico's? Dat kunnen bekende of nieuwe risico's zijn, die op deze manier gemonitord worden.
 - Onderbouwing:
Wat is de statistische onderbouwing van het programma c.q. wat zegt het programma over mogelijke ongewenste praktijken?
 - Onafhankelijke toetsing:
Om vast te stellen of het om een onafhankelijk en wetenschappelijk gevalideerd programma gaat, moet een toetsing door een onafhankelijke wetenschappelijke raad c.q. commissie plaatsvinden.
- Individuele houders moeten zich bij het programma kunnen aansluiten.

Private kwaliteitssystemen

Private kwaliteitssystemen (PKS) kunnen de zelfcontroles in hun schema opnemen. Als een PKS een aanvraag voor acceptatie bij de NVWA indient en het PKS heeft deze verplichting in het schema opgenomen, dan zal de toetsing daarvan meegenomen worden in de acceptatieprocedure.

De mate waarin invulling gegeven wordt aan de geschetste uitgangspunten voor zelfcontrole, kan invloed hebben op de vorm van aangepast toezicht door de NVWA nadat acceptatie heeft plaatsgevonden.

Het merendeel van de veehouderijsectoren heeft inmiddels een systeem van zelfcontrole ingericht, veelal gebaseerd op ervaringen uit het verleden, zoals programma's in het kader van de Monitoring Kritische stoffen (MKS). Ook voor de sectoren die nog bezig zijn met de inrichting van zelfcontrole kunnen zulke programma's ondersteunend werken.

Samenvatting

De eerste verantwoordelijkheid voor het ontwerpen en inrichten van adequate zelfcontroleprogramma's ligt bij de sector(en) zelf.

De NVWA is verantwoordelijk voor toezicht en handhaving m.b.t. het hebben van of deelnemen aan een adequaat zelfcontrole programma in relatie tot de wettelijke verplichting.

De NVWA is bereid de sector daarbij te helpen door de zelfcontroleprogramma's op basis van eerdergenoemde uitgangspunten in relatie tot de wettelijke verplichting te beoordelen.

Daarnaast: zelfcontrolesystemen kunnen opgenomen worden in private kwaliteitssystemen (PKS). De NVWA kan hier rekening mee houden bij het inrichten van aangepast toezicht als een PKS daarvoor is geaccepteerd door de NVWA. Meer informatie hierover kunt u vinden op:

<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/kwaliteitssystemen-zelfcontrolesystemen-en-toezicht-nvwa>